

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6To/2/2019
Identifikačné číslo spisu:	9516100171
Dátum vydania rozhodnutia:	22.05.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. Štefan Michálik
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:9516100171.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Michálik a sudcov JUDr. Gabriely Šimonovej a JUDr. Viliama Dohňanského na verejnom zasadnutí 22. mája 2019 v Bratislave v trestnej veci proti obžalovanému JUDr. E. O., pre prečin poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločností podľa § 261 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák., o odvolaniach obžalovaného a prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu v Pezinku z 12. novembra 2018, sp. zn. PK - 2T 25/2016, podľa § 326 ods. 1 Tr. por., takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. b/, písm. c/, písm. d/, písm. f/ ods. 3 Tr. por. napadnutý rozsudok sa z r u š u j e v celom rozsahu.

Na podklade § 322 ods. 3 Tr. por.

Obžalovaný JUDr. E. O., nar. XX.XX.XXXX vo Y. nad V., trvale bytom Y. nad V. - O., J. XXX/X, advokátsky koncipient v Advokátskej kancelárii JUDr. E. O. so sídlom Vranov nad Topľou,

j e v i n n ý , ž e

ako samostatne zárobkovo činná osoba so živnostenským oprávnením na vykonávanie sprostredkovateľskej činnosti v oblasti obchodu a sprostredkovanie zamestnania za úhradu, v presne nezistenej dobe po predložení Žiadosti o úhradu platby č. 1 dňa 02.02.2012 na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny vo Vranove nad Topľou a potom, keď dňa 27.02.2012 mu bola na jeho účet s názvom E. O. vedený vo Všeobecnej úverovej banke, a.s., týmto úradom poukázaná suma 4 137,08 Eur vo forme príspevku na úhradu nákladov súvisiacich s jeho samostatne zárobkovou činnosťou, a to na základe Dohody č. 001/§49/2012/NP I-2/D o poskytnutí príspevku na samostatnú zárobkovú činnosť, ktorú uzatvoril s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny vo Vranove nad Topľou dňa 31. januára 2012 a z ktorej vyplývalo, že príspevok je poskytovaný zo zdrojov Európskeho sociálneho fondu a štátneho rozpočtu v pomere 85% (3 516,52 Eur) : 15% (620,56 Eur), z poskytnutého príspevku oprávnené použil sumu 384,20 Eur na úhradu odvodov zdravotného poistenia, sumu 256,57 Eur ako náklady na prevádzkovú réžiu a reklamné služby, na nákup už použitého zariadenia kancelárie vrátane počítačového vybavenia - tlačiarne a internetu v sume 743,30 Eur, z toho 85% je 631,81 Eur, čím takto oprávnené

použil celkovú sumu 1 272,58 Eur a zvyšnú časť príspevku v sume 2 243,94 Eur v rozpore so svojimi povinnosťami príjemcu príspevku, k plneniu ktorých sa zaviazal v článku II uzavretej dohody, nepoužil v súlade so žiadosťou o poskytnutie príspevku, predloženým podnikateľským zámerom a oprávnením na vykonávanie samostatne zárobkovej činnosti, pretože živnosť nevykonával sústavne a za účelom dosiahnutia zisku najmenej po dobu dvoch rokov, do 31.01.2014, pritom nedodrжал určený spôsob nakladania s verejnými prostriedkami pochádzajúcimi z Európskej únie a porušil pravidlá a podmienky, za ktorých boli tieto verejné prostriedky poskytnuté tým, že riadne neevidoval výdavky na samostatne zárobkovú činnosť a v určenom termíne nepredkladal písomné polročné správy o vykonávaní samostatnej zárobkovej činnosti a o čerpaní poskytnutých finančných prostriedkov, čím porušil ustanovenie § 31 písm. k/, písm. n/ zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom do 30.04.2014; príspevok poskytnutý zo zdrojov Európskeho sociálneho fondu nevrátil a časť z neho použil pre vlastnú potrebu, čím spôsobil Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou škodu v sume 2 243,94 Eur,

teda

predložil neúplný doklad a neposkytol povinné údaje a použil prostriedky zo všeobecného rozpočtu Európskych spoločenstiev na iný účel, ako boli pôvodne určené, a tým umožnil spôsobenie sprenevery prostriedkov z uvedeného rozpočtu,

čím spáchal

prečin poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločenstiev podľa § 261 ods. 1 Tr. zák. v znení účinnom do 30.06.2016

a za to sa o d s u d z u j e

podľa § 261 ods. 1, s prihliadnutím na § 36 písm. j/, § 38 ods. 2, ods. 3, Tr. zák. v znení účinnom do 30.06.2016 na trest odňatia slobody v trvaní 8 (osem) mesiacov.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a/, § 50 ods. 1 Tr. zák. v znení účinnom do 30.06.2016 výkon tohto trestu odňatia slobody podmienenečne odkladá a určuje skúšobnú dobu na 1 (jeden) rok.

Podľa § 50 ods. 2, § 51 ods. 4 písm. c/ Tr. zák. ukladá povinnosť, aby podľa svojich schopností nahradil škodu spôsobenú prečinom v skúšobnej dobe.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. ukladá povinnosť nahradiť poškodenému Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou, Námestie slobody č. 5, 093 22 Vranov nad Topľou, škodu vo výške 2 243,94 (dvetisíc dvesto štyridsať tri a deväťdesiat štyri centov) Eur.

Podľa § 288 ods. 2 Tr. por. poškodeného Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou, Námestie slobody č. 5, 093 22 Vranov nad Topľou so zvyškom nároku na náhradu škody odkazuje na civilný proces.

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky sa z a m i e t a .

Odôvodnenie

Obžalovaný JUDr. E. O. bol rozsudkom Špecializovaného trestného súdu v Pezinku z 12. novembra 2018, sp. zn. PK-2 T 25/2016, uznaný vinným z prečinu poškodzovania finančných záujmov

Európskych spoločenstiev podľa § 261 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. v znení účinnom do 30.06.2016 na tom skutkovom základe, že

ako samostatne zárobkovo činná osoba so živnostenským oprávnením na vykonávanie sprostredkovateľskej činnosti v oblasti obchodu a sprostredkovanie zamestnania za úhradu v presne nezistenej dobe po predložení Žiadosti o úhradu platby č. 1 dňa 02.02.2012 na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny vo Vranove nad Topľou a potom, keď dňa 27.02.2012 mu bola na jeho účet s názvom E. O. vedený vo Všeobecnej úverovej banke, a.s., týmto úradom poukázaná suma 4.137,08 Eur vo forme príspevku na úhradu nákladov súvisiacich s jeho samostatne zárobkovou činnosťou, a to na základe Dohody č. 001/§49/2012/NP I-2/D o poskytnutí príspevku na samostatnú zárobkovú činnosť, ktorú uzatvoril s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny vo Vranove nad Topľou dňa 31. januára 2012 a z ktorej vyplývalo, že príspevok je poskytovaný zo zdrojov Európskeho sociálneho fondu a štátneho rozpočtu v pomere 85% : 15%, z poskytnutého príspevku oprávnenne použil len sumu 452,01 Eur na úhradu odvodov zdravotného poistenia a sumu 301,85 Eur ako náklady na prevádzkovú réžiu a za reklamné služby a zvyšnú časť príspevku v sume 3.383,22 Eur v rozpore so svojimi povinnosťami príjemcu príspevku, k plneniu ktorých sa zaviazal v článku II uzavretej dohody, nepoužil v súlade so žiadosťou o poskytnutie príspevku, predloženým podnikateľským zámerom a oprávnením na vykonávanie samostatne zárobkovej činnosti, pretože živnosť nevykonával sústavne a za účelom dosiahnutia zisku najmenej po dobu dvoch rokov, do 31.01.2014, pritom nedodržiaval určený spôsob nakladania s verejnými prostriedkami pochádzajúcimi z Európskej únie a porušil pravidlá a podmienky, za ktorých boli tieto verejné prostriedky poskytnuté tým, že riadne neevidoval výdavky na samostatne zárobkovú činnosť a v určenom termíne nepredkladal písomné polročné správy o vykonávaní samostatnej zárobkovej činnosti a o čerpaní poskytnutých finančných prostriedkov, čím porušil ust. § 31 písm. k/, písm. n/ zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom do 30.04.2014, príspevok poskytnutý zo zdrojov Európskeho sociálneho fondu nevrátil a časť z neho použil pre vlastnú potrebu, čím spôsobil Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou škodu v sume 2.875,74 Eur,

teda

použil prostriedky zo všeobecného rozpočtu Európskych spoločenstiev na iný účel, ako boli pôvodne určené, a tým umožnil spôsobenie sprenevery prostriedkov z uvedeného rozpočtu a spôsobil týmto činom väčšiu škodu.

Za to bol odsúdený podľa § 261 ods. 2, s prihliadnutím na § 36 písm. j/, § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. v znení účinnom do 30.06.2016 na trest odňatia slobody na 1 rok.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a/ a § 50 ods. 1 Tr. zák. v znení účinnom do 30.06.2016 bol mu výkon trestu odňatia slobody podmienenečne odložený a určila sa mu skúšobná doba na 2 roky.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. bola obžalovanému JUDr. E. O., nar. XX.XX.XXXX, uložená povinnosť nahradiť poškodenému Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou, Námestie slobody 5, 093 22 Vranov nad Topľou škodu vo výške 2 875,74 Eur.

Podľa § 288 ods. 2 Tr. por. bol poškodený Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou so zvyškom nároku na náhradu škody odkázaný na civilný proces.

Rozsudok bol vyhlásený bez účasti obžalovaného, obhajcu a poškodeného, pričom prítomná prokurátorka Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len prokurátorka) následne uviedla, že zatiaľ sa k možnosti odvolania nevyjadruje. Rozsudok bol doručený prokurátorke 11.12.2018, poškodenému Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou (ďalej len poškodenému) 13.12.2018, obhajcovi 14.12.2018 a obžalovanému JUDr. E. O. (ďalej len obžalovanému) 18.12.2018.

Rozsudok v celom rozsahu napadol 20.03.2017 a 06.02.2018 odvolaním a jeho doplnkom obžalovaný JUDr. E. O., prostredníctvom obhajcu JUDr. Ing. Jána Felšöciho, pretože závery uvedené v rozsudku nevyplynuli z vykonaného dokazovania, resp. súd dospel k nesprávnym skutkovým a právnym záverom výlučne len v neprospech obžalovaného, nevyužívajúc v plnom rozsahu základnú zásadu trestného konania „in dubio pro reo“ (v pochybnostiach v prospech obžalovaného), v rozpore so zásadou „ultima ratio“ nedôvodne kriminalizoval konanie, ktoré nie je trestným činom, čím bez opodstatnenia trestnoprávne posudzoval vec, ktorá má občianskoprávny charakter a rozsudok je nepreskúmateľný, nakoľko sa vyčerpávajúco nevysporiadal so všetkými skutočnosťami, najmä celou argumentáciou a obranou žalovaného, ktorá v ňom dokonca ani nie je vyčerpávajúco spomínaná, ale je uvedená len taká, ktorú súd vytrhol z kontextu.

Ďalej namietal, že aj keď súd ustálil, že obžalovaný kúpne zmluvy so svedkami JUDr. J. a JUDr. G. (ktorí sú bezúhonní, pôsobia ako advokátski koncipienti, vypovedali pod prisahou vedomí si možných následkov) uzavrel, neodpustil si spochybňovať vierohodnosť týchto svedkov údajne vypovedať na prospech obžalovaného, čo v konaní nebolo nijako preukázané (tvrdenia súdu o nejakej spôsobilosti ovplyvňovania svedkov nie sú relevantne podložené, ide len o domnienku). Takto obžalovaným zakúpené veci podľa súdu nemali byť určené na používanie výhradne pri oprávnených aktivitách obžalovaného a tieto mali byť podľa súdu používané obžalovaným pri výkone jeho činnosti advokátskeho koncipienta, čo z dokazovania nejako nevyplynulo (ak súd v tomto smere polemizuje nad kúpnu cenu, ktorá mala vysoko prevyšovať kúpnu cenu zariadenia a techniky podľa kalkulácie s tým, že obžalovaný nemal mať na zreteli obmedzenia podľa Dohody, toto nie je dôkazom, ale len odvádzaním záverov z niečoho, z čoho tieto nevyplynuli s tým, že súd nejakú objektívnu kúpnu cenu nejako ani nezisťoval). Súd ustálil prvky údajného podvodného konania zo strany obžalovaného v čase uzavretia Dohody o príspevku, pretože mal poskytovateľa príspevku uviesť do omylu v otázke (a podmienky) doby a spôsobu výkonu samostatnej zárobkovej činnosti. Podľa súdu, nepretržitému a sústavnému výkonu samostatnej zárobkovej činnosti mali brániť obsahové nároky na prax advokátskeho koncipienta a napokon obžalovaný mal takto konať zavinene v priamom, vopred uváženom úmysle a toto malo iniciovať motív zadovážiť sebe neoprávnený majetkový prospech.

Súd tak v podstate (de facto) uznal obžalovaného vinným (tomu zodpovedá aj odôvodnenie rozsudku) preto, že počas podnikania ako živnostník bol advokátskym koncipientom a veci získané za prostriedky obdržané na základe Dohody mal používať ako advokátsky koncipient. Platné právo pritom okrem zákonných prípadov zákazu konkurencie nezakazuje podnikanie uskutočňovať prostredníctvom viacerých foriem (napr. živnosť a účasť v obchodných spoločnostiach) ani medzi nimi nestanovuje žiadnu hranicu, čím sa nedá konštatovať, že osoba živnostníka nemôže vykonávať živnosť nepretržite a sústavne, ak podniká v inej forme (napr. ako konateľ a spoločník inej spoločnosti alebo dokonca iných spoločností). Rovnaké platí aj pre súbeh podnikania a pracovného pomeru, kedy nemožno uzavrieť, že niekto nevykonáva živnosť riadne, ak je niekde zamestnaný. Takýto súbeh viacerých činností pritom nemožno ani sankcionovať a už vôbec nie prostriedkami trestného práva. Takéto hranice nemôže stanovovať ani súd, inak koná svojvoľne, čo je neprípustné.

Obrana žalovaného, ktorá nebola reflektovaná súdom, sa týkala toho, že vec bola predložená orgánom činným v trestnom konaní (ďalej len OČTK) bez toho, aby úrad práce alebo akýkoľvek iný správny orgán konanie obžalovaného preskúmal, no predovšetkým uložil mu povinnosť príspevkov vrátiť. Tomu zodpovedá trestné oznámenie z 20.10.2015, v ktorom nie je o neoprávnenom použití príspevku žiadny dôkaz. Aj na tomto podklade riaditeľ NAKA, Expozitúra východ, listom z 27.10.2015 (ktorý súd nechcel vykonať ako dôkaz) úradu práce správne uviedol, že takéto skutočnosti jednak nezakladajú podozrenie z trestného činu, poukázal na zákonné oprávnenia úradu práce (napr. miestne zisťovanie), no predovšetkým, zdôraznil aktivitu úradu práce, aby si predovšetkým tento strážil poskytnuté finančné prostriedky a s tým súvisiacu subsidiaritu trestnej represie. Toto je kardinálnou skutočnosťou v tomto konaní, kedy obžalovaný nevedel, ani dôvodne pri akejkoľvek rozumovej schopnosti nemohol vedieť, že či, kedy a v akej výške má príspevok vrátiť, pretože neprebehlo žiadne zisťovanie, zhodnotenie ani rozhodovanie zo strany úradu práce v správnom konaní. Naopak, tento sa len „zbavil vecí“ podaním trestného oznámenia a aj v prebiehajúcom trestnom konaní nejavil o vec okrem účasti zástupcu na

výsluchu žiaden záujem. Dokonca ani v tomto konaní vec neskúmal, nevyžadoval žiadne doklady ani neuskutočnil žiadne oprávnenia, ktoré mu ukladá zákon. Dohoda predpokladá kontrolu, audit a zistenie prípadného nepreukázania existencie majetku z príspevku a s tým súvisiacu povinnosť tento vrátiť do 30 dní od zistenia (čl. II. ods. 12, ods. 13) závažného porušenia, resp. porušenia plnenia podmienok tejto dohody. Povinný je písomne vyzvať príjemcu vrátiť príspevok, resp. jeho pomernú časť a úrad je povinný vyčíslieť výšku príspevku, resp. pomernej časti z príspevku, ktorú je príjemca povinný vrátiť a určiť spôsob jej vrátenia (čl. III. ods. 3 a 4). Na kontrolu použitia týchto prostriedkov a ich vymáhanie sa vzťahuje režim upravený v osobitných predpisoch /zákon o službách zamestnanosti č. 5/2004 Z.z., zákon č. 502/2001 Z.z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 440/2000 Z.z. o správach finančnej kontroly v znení neskorších predpisov, zákon č. 25/2006 Z.z. o verejnom obstarávaní, zákon č. 231/1999 Z.z. o štátnej pomoci, zákon č. 82/2005 Z.z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a ďalšie predpisy, ktoré majú vzťah k predmetu dohody (čl. V. ods. 1)/. Ministerstvo financií Slovenskej republiky je v zmysle § 24 zákona č. 231/1999 Z.z. o štátnej pomoci oprávnené kontrolovať poskytnutie pomoci u poskytovateľa pomoci a za tým účelom je oprávnené si overiť potrebné skutočnosti aj u príjemcu príspevku (čl. V. ods. 2). Podozrenie z porušenia finančnej disciplíny zo strany príjemcu príspevku bude prostredníctvom úradu postúpené na správne konanie príslušnej Správy finančnej kontroly Slovenskej republiky (ďalej len SFKSR), ktorá je oprávnená ukladať a vymáhať odvod, penále a pokutu za porušenie finančnej disciplíny pri nakladaní s prostriedkami štátneho rozpočtu a ESF (čl. V. ods. 3). V prípade zistenia, že príjemca predložil pri kontrole dodržiavania tejto Dohody nevhodné, nepravdivé účtovné doklady týkajúce sa výdavkov uhradených z príspevku alebo jeho časti, je povinný vrátiť úradu celý príspevok, a to do 30 dní od zistenia tejto skutočnosti (čl. V. ods. 7).

Pri možnostiach predpokladaných týmito predpismi vyvstáva otázka, kde a ako sa v tomto prípade uplatnila subsidiarita trestnej represie, ak súd nevyužitie týchto prostriedkov nielenže neodôvodnil, ale ich ani nespomenul? OČTK si uzurpovali moc a obžalovaného trestnoprávne odsúdili bez toho, aby sa tento podrobil riadnemu preskúmaniu v správnom konaní. V dôsledku toho obžalovanému bolo upreté právo na opravný prostriedok (správna žaloba) proti postupu správneho orgánu. OČTK a súd dospeli k záveru o spôsobení škody (na nepreskúmateľnom a svojvoľnom základe) bez toho, aby na to bolo vydané príslušným orgánom kontroly rozhodnutie s konkrétnou sumou a lehotou splatnosti, súd na to nie je oprávnený, lebo nie je orgánom finančnej kontroly, resp. stáva sa ním až subsidiárne a za splnenia iných okolností prípadu. Na tom nič nemení, že obžalovaný nespolupracoval pri kontrole úradu práce, neplnil si riadne a všetky povinnosti, mal neporiadok v účtovníctve v zmysle Dohody, čo však trestnoprávnu zodpovednosť nezakladá. Ak by príslušný orgán kontroly právoplatne definoval porušenie finančnej disciplíny obžalovaným, ktorému by bola uložená povinnosť vrátiť príspevok alebo jeho časť, určite by ho vrátil. V trestnom konaní takéto vrátenie je spojené s trestnou sankciou, čo nie je náležité. Obžalovaný po návrate z dlhého pobytu v zahraničí, napriek školeniu nemusel byť v oblasti poberania príspevku zdatný a nemohol konať sofistikovane, premyslene a s vopred stanoveným motívom obohatenia, ako na to poukázal súd. Prečo by osoba, ktorá doštudovala právo, podniká, založí si rôzne obchodné spoločnosti a chce byť advokátom, sa vedome a úmyselne chcela obohatiť o vo svojej podstate zanedbateľnú sumu a riskoval tak celú svoju budúcnosť. Z logického hľadiska to vylučuje trestnoprávny úmysel.

Súd nedostatočne vyhodnotil a bagatelizoval i samotnú podnikateľskú - živnostenskú činnosť obžalovaného. Nebral do úvahy ním uvádzané tvrdenia o sprostredkovateľskej činnosti len preto, že to nerobil za odplatu, resp. si odplatu nevyúčtoval. Obžalovaný potvrdzoval konzultačné služby pre islandské spoločnosti na Slovensku v oblasti geotermálnej energie, čoho dôkazom je napríklad aj to, že od týchto odkúpil obchodný podiel v spoločnosti U., s.r.o., IČO: XX XXX XXX, kde dodnes ako konateľ podniká s mestom Vranov nad Topľou ako spoločníkom. Sprewádzal tiež primátorov miest východného Slovenska na ním sprostredkované stretnutia na Islande. Počas hlavného pojednávania 21.12.2016 a 03.02.2017 obžalovaný vypovedal, že okrem iných subjektov významne spolupracoval aj so spoločnosťou V., s.r.o., a V., s.r.o., s konateľom a spoločníkom Ing. G. V., čím sa súd vôbec

nezaoberal, potencionálnych svedkov, ktorí mohli dosvedčiť reálnu činnosť obžalovaného, ako živnostníka na pojednávanie nepredvolal a v rozsudku skonštatoval, že obžalovaný údajne predmetnú činnosť nevykonával. Preto s odvolaním predložil zápisnice z porád a čestné prehlásenie konateľa od posledne uvádzanej spoločnosti a letenku obžalovaného do Číny, ktoré potvrdzujú vykonávanie sprostredkovateľskej činnosti, i rokovanie s obchodnou komorou, čo uvádzal po celý čas od prípravného konania dodnes.

Súd nevykonával obžalovaným navrhované dôkazy ani v kontexte existencie jeho majetku zakúpeného v zmysle dohody fyzickou kontrolou pracovníkmi úradu práce, čím nebola a ani nemohla byť spochybnená fyzická existencia tohto hnutelného majetku. Súd nesprávne a okrajovo vyhodnotil listinné dôkazy predložené obžalovaným v prípravnom konaní, preukazujúce jeho sprostredkovateľskú podnikateľskú činnosť, ako aj jeho tvrdenie o výhradnom použití finančných prostriedkov v súlade s dohodou. Hodnotenie súdu ohľadne výšky spôsobenej škody je nezákonné a svojvoľné. Pri hodnotení priameho úmyslu, ale aj spôsobenej škody vychádzal výlučne z tvrdení úradu práce, ktorý žiadnu kontrolu nevykonával, a preto k žiadnym zisteniam ani nemohlo prísť. Úrad práce navyše postupuje podľa predpisov správneho práva, ktorého závery nemožno mechanicky prenášať do trestného práva. Objektívne nebola preto zistená výška škody (znaleckým dokazovaním) v trestnoprávnom zmysle, avšak za predpokladu preukázania úmyslu, k čomu nedošlo.

Predmetom tohto konania nemôže byť ani mechanické preskúmavanie nakladania obžalovaného s jeho jediným osobným bankovým účtom na Slovensku. V Dohode ani v inom odsúhlasenom podklade nebolo žiadne obmedzenie, aby s týmto účtom nemohol nakladať podľa vlastného zváženia. Jeho povinnosťou bolo len dostatočne a relevantne evidovať výdavky na živnosť a o týchto pravidelne predkladať písomné správy. Teda ani pri nakladaní s účtom nedošlo k žiadnemu (a už vôbec nie vedomému) páchaniu trestného činu.

Súd obžalovaného odsúdil z dôvodov, ktoré neboli počas konania predvídateľné, čím bolo porušené právo obžalovaného na obhajobu, na prístup k súdu i na spravodlivé súdne konanie, a to tým, že odôvodnenie rozsudku ako také neobstojí, pretože nie je založené na dôkazoch (získaných nezávisle na sebe a navzájom sa odporujúcich), ale len na názoroch a úvahách, ktoré navyše z dokazovania nemohli vyplynúť. Nepreskúmateľné je aj vyčíslenie sumy údajnej škody, ktorou súd zaviazal obžalovaného na úhradu, kedy na jednej strane uznáva uzavretie kúpnych zmlúv, na druhej strane konštatuje obohatenie obžalovaného o sumu 1.498,22 Eur a na tretej strane mu uznáva ako oprávnený výdavok len 452,01 Eur a zaväzuje ho na úhradu sumy 3.132,31 Eur. Súd sa rovnako zaoberal len prostriedkami zo zdrojov Európskeho sociálneho fondu, zvyšnú aj obžalobou uplatňovanú časť z prostriedkov štátneho rozpočtu Slovenskej republiky náležite nevysvetlil.

V neposlednom rade nemožno súhlasiť ani s konštatovaním súdu o represívnej funkcii a individuálnej a generálnej prevencii trestu i rozsudku, nakoľko už samotné prípravné konanie a napokon postavenie obžalovaného pred súd, bolo preňho takým šokom a prekvapením, že ho dostatočne pokorilo a pôsobilo naňho dostatočne prevenčne, aj napriek tomu, že si nie je vedomý žiadnej trestnoprávnej činnosti. Odsúdenie i stíhanie za skutok na tom podklade, ako ho uviedol súd, tak nemá žiadne opodstatnenie, naopak na obžalovaného pôsobí veľmi nespravodlivo a svojvoľne. Vzhľadom na uloženie pokuty vo výške 1000,- Eur, ktorú obžalovaný zaplatil, pokračovanie v sankcionovaní prostriedkami trestného práva je tak porušením zásady nie dvakrát o tej istej veci.

Na tomto podklade žiadajú, aby odvolací súd rozsudok prvostupňového súdu zrušil a sám rozhodol tak, že obžalovaného spod obžaloby oslobodí z dôvodu, že skutok nie je trestným činom.

Odvolanie obžalovaného z 30.12.2018 (doručené súdu 07.01.2019) bolo v zmysle § 314 Tr. por. doručené prokurátorky 07.01.2019 a poškodenému 14.01.2019 a odvolanie prokurátorky z 27.11.2018 a 27.12.2018 bolo zaslané na vedomie obhajcovi a poškodenému, obom zhodne 30.11.2018, resp. 03.01.2019 a 07.01.2019, obžalovanému 04.12.2018 a 03.01.2019.

V odvolaní z 27.11.2018 a v jeho odôvodnení z 27.12.2018 (doručenom súdu 28.12.2018) podané v neprospech obžalovaného, prokurátorka napadla výrok o vine a výroky o náhrade škody a odkázaní poškodeného so zvyškom nároku na náhradu škody na civilný proces. S úpravou skutku spočívajúcom v uznaní ako oprávnených výdavkov sumy 301,85 Eur, a tým znížení škody spôsobenej poškodenému na sumu 2 875,74 Eur sa nestotožňuje. Obžalovaný nevykonával samostatnú zárobkovú činnosť sústavne a za účelom dosiahnutia zisku najmenej po dobu 2 rokov, ako to ustanovuje Dohoda. Z toho dôvodu výdavok v sume 301,85 Eur nespĺňa náležitosti oprávneného výdavku v zmysle článku IV Dohody, pretože nebol vynaložený pri realizácii samostatnej zárobkovej činnosti, ktoré je podstatné aj pre posúdenie a hodnotenia oprávnenosti tohto výdavku. Tomu má zodpovedať úprava skutkovej vety výrokovej časti rozsudku a výroku o náhrade škody.

Navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 321 ods. 1 písm. b/, písm. f/ Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok a podľa § 322 ods. 3 Tr. por. uznal obžalovaného vinným z prečinu poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločností podľa § 261 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. so zahrnutím aj sumy 301,85 Eur ako neoprávneného výdavku do výšky škody spôsobenej poškodenému, a uložil mu trest odňatia slobody na 1 rok s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu 2 rokov. Zaviazal obžalovaného k náhrade škody poškodenému vo výške 3 132,31 Eur a so zvyškom nároku na náhradu škody odkázať poškodeného na civilný proces.

Na verejnom zasadnutí prokurátorka zotrvala na podanom odvolaní a odvolanie obžalovaného navrhla zamietnuť ako nedôvodné. Obhajca obžalovaného poukázal na dôvody podaného odvolania, tieto v ničom nedoplnil ani ich nepozmenil, navrhol odvolanie prokurátorky zamietnuť ako nedôvodné. Obžalovaný sa pripojil k vyjadreniu obhajcu a navyše uviedol, že sa dopustil tiež menších chýb, ale úrad práce nepostupoval správne, keď neodstúpil od Dohody, ale mu uložil pokutu a následne jeho konanie kriminalizoval. Svoje konanie ľutuje.

Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na základe tohto postupu zistil, že odvolanie obžalovaného JUDr. E. O. je čiastočne dôvodné a odvolanie prokurátora je nedôvodné.

Špecializovaný trestný súd v skutkovej vete výrokovej časti napadnutého rozsudku z 12.11.2018, ktorá nebola vykvalifikovaná aj ako prečin subvenčného podvodu podľa § 225 Tr. zák., konštatuje, že obžalovaný príspevok poskytnutý zo zdrojov Európskeho sociálneho fondu nevrátil a časť z neho použil pre vlastnú potrebu, čím spôsobil Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou (ďalej len ÚPSVár) škodu v sume 2 875,74 Eur. Pritom, ale uznal obžalovaného vinným iba z prečinu poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločností podľa § 261 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. v znení účinnom do 30.06.2016, teda že použil prostriedky zo všeobecného rozpočtu Európskych spoločností na iný účel, ako boli pôvodne určené, a tým umožnil spôsobenie sprenevery prostriedkov z uvedeného rozpočtu a spôsobil týmto činom väčšiu škodu.

Súd I. stupňa pritom bral do úvahy celkovú sumu 4 137,08 Eur poskytnutého príspevku obžalovanému bez toho, aby z nej vypočítal alikvotnú časť rovnajúcu sa 85% zo zdrojov Európskeho sociálneho fondu, resp. aby od nej odčítal 15% zo zdrojov štátneho rozpočtu. Z takto zistenej sumy mal potom vypočítať aj oprávnene použité prostriedky a výšku celkove spôsobenej škody.

Poskytnutý príspevok zo zdrojov Európskeho sociálneho fondu bol totiž iba v sume 3 516,52 Eur (85% z celkového príspevku v sume 4 137,08 Eur, z toho príspevok zo štátneho rozpočtu predstavoval iba 15%, teda 620,56 Eur), z čoho obžalovaný mal oprávnene použiť na úhrady 452,01 Eur odvody zdravotného poistenia a 301,85 Eur prevádzková réžia a reklamné služby, správne však iba v rozsahu 85% z tejto sumy (384,20 + 256,57) 640,77 Eur. Pritom však súd prvého stupňa vôbec neuznal náklady na zariadenie kancelárie (bez stola pod počítač, ktorý nebol k dispozícii pri obhliadke a kancelárskeho kresla, ktoré nebolo uvedené v predpokladaných nákladoch) vrátane tlačiarne Canon MP a internetu modem TP Link (bez notebooku, ktorý v dobe kúpy nebol ešte vyrobený) minimálne vo výške 743,30

Eur (700,80 + 42,50 Eur), z toho po zohľadnení 85% iba 631,81 Eur, hoci aj tieto (okrem kresla) boli v súlade s dohodou o poskytnutí príspevku z 31.01.2012, podnikateľským zámerom zo 04.01.2012 a prehlásením o overení oprávnenosti výdavkov z 23.02.2012.

Podľa prvostupňového súdu zvyšnú časť príspevku v sume 3 383,22 Eur mal obžalovaný použiť neoprávnené v rozpore so svojimi povinnosťami, hoci aj túto sumu mal vyčísliť len v rozsahu 85

Týmto postupom špecializovaný trestný súd spochybnil svoje správne skutkové zistenia tým, že vychádzal zo stopercentne poskytnutého príspevku a nie iba z 85% podielu Európskeho sociálneho fondu, čo sa následne premietlo aj do oprávnené vynaložených prostriedkov a do ostatku tohto príspevku. V dôsledku tohto nesprávneho postupu pri výpočte celkovej škody - ako väčšej, došlo k nesprávnej právnej kvalifikácii tohto skutku aj podľa odseku 2 písm. a/, § 261 Tr. zák., taktiež k uloženiu trestu odňatia slobody podľa prísnejšej trestnej sadzby (1 rok až 5 rokov) a napokon aj k nesprávnemu výroku o škode, pretože vychádzal zo sumy, ktorá nebola spôsobená prečinom, z ktorého bol obžalovaný uznaný vinným.

Na základe toho odvolací súd bol povinný zrušiť napadnutý rozsudok z dôvodov § 321 ods. 1 písm. b/, písm. c/, písm. d/, písm. f/, ods. 3 Tr. por.

Najvyšší súd na verejnom zasadnutí, v záujme odstránenia uvedených pochybení zo strany súdu I. stupňa, na ktorých objasnenie bolo potrebné zopakovať dôkazy týkajúce sa výlučne ozrejmienia výšky poskytnutého príspevku zo zdrojov Európskeho sociálneho fondu, z ktorého časť bola obžalovaným oprávnené použiť a aká je výška zostatku, ktorá predstavuje škodu pre Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny vo Vranove nad Topľou. Z toho dôvodu postupoval odvolací súd podľa § 326 ods. 5 Tr. por., aby bolo možné vo veci spravodlivo a zákonne rozhodnúť v odvolacom konaní.

Z Dohody č. 001/§49/2012/NP I-2/D z 31. januára 2012 (č.l. 5 - 10, zv. I. tr. spisu), okrem iného je zrejmé, že poskytnutý finančný príspevok obžalovanému v sume 4 137,08 Eur je tvorený 85% - 3 516,52 Eur zo zdrojov Európskeho sociálneho fondu a 15% - 620,56 Eur zo zdrojov štátneho rozpočtu. Platobný príkaz z 24.02.2012 (č.l. 11, zv. I. tr. spisu) preukazuje, že tento príspevok bol obžalovanému, na jeho bankový účet poskytnutý vo výške 4 137,08 Eur dňa 27.02.2012, a to aj na základe jeho žiadosti o úhradu z 31.01.2012 (č.l. 13, zv. I. tr. spisu).

Z prehlásenia o overení oprávnenosti výdavkov z 31.01.2012 (č.l. 12, zv. I. tr. spisu) vyplýva, že Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou potvrdil, že všetky informácie uvedené v prehlásení o overení výdavkov sú v súlade s právnymi predpismi Európskych spoločenstiev a všetky výdavky sú oprávnené v súlade s národným projektom.

Podnikateľský zámer zo 04.01.2012, časť 9 kalkulácia predpokladaných nákladov (č.l. 37 - 45, zv. I. tr. spisu), okrem iného preukazuje v akom rozsahu obžalovaný požaduje z poskytnutého príspevku nákup zariadenia kancelárie vrátane tlačiarne, internetu modem, reklamy a odvody do zdravotnej a sociálnej poisťovne.

Kúpne zmluvy o nákupe hnutelných vecí (č.l. 60 - 63, zv. I. tr. spisu) zo 17.09.2012 a 01.10.2012 medzi obžalovaným a predávajúcimi O. J. a H. G. potvrdzujú, kúpu notebooku Lenovo ThinkPad T 530, Core i5, tlačiarne Canon MP 250, Internetu modem TP Link, stola pod počítač, kontajnera so zásuvkami, kancelárskeho pracovného stola, 4 ks kancelárskych stoličiek, 2 ks kartotečných skriniek, 2 ks skriniek na šanóny, 1 ks kancelárskeho kresla.

Zápisnica o obhliadke a fotodokumentácia vyššie uvedených vecí z 02.10.2018 (č.l. 838 - 841, zv. III. tr. spisu) preukazuje stav tohto nakúpeného zariadenia kancelárie, okrem stola pod počítač, ktorý sa v priestore obhliadky nenachádzal a kancelárskeho kresla, ktoré v predpokladaných a dohodnutých nákladoch nebolo uvedené.

Správa zo Všeobecnej zdravotnej poisťovne z 18.05.2016 (č.l. 303 - 306, zv. I. tr. spisu) potvrdila úhradu odvodov vo výške 452,01 Eur, ktoré je potrebné považovať za oprávnené, lebo boli v súlade s Dohodou a ďalšími dokladmi na ňu nadväzujúce.

Náklady na prevádzkovú réžiu a reklamné služby (peňažný denník) z 21.06.2016, (č.l. 311, zv. I. tr. spisu) sú tiež oprávnené vo výške 301,85 Eur, lebo zodpovedajú podmienkam Dohody. Z týchto súm je pre toto konanie rozhodných 85%, čo sa rovná sume 640,77 Eur.

Odvolací súd na základe uvedeného dospel k záveru, že celkové oprávnené výdaje obžalovaného z poskytnutého príspevku Európskeho sociálneho fondu (3 516,52 Eur) činia (631,81 + 640,77) 1 272,58 Eur. Výška ostatku z príspevku je 2 243,94 Eur., ktoré obžalovaný žiadnym spôsobom nedokladoval, a to ani po viacerých výzvach poškodeného. K tomu je potrebné uviesť, že nie je možné časť oprávnené použitých finančných prostriedkov, čo potvrdzuje aj správa pracovníkov úradu práce o overení oprávnenosti výdavkov z 31.01.2012, neuznať len z toho dôvodu, že inú ostávajúcu časť nákladov obžalovaný nedoložil. V tomto smere preto odvolacie námietky obžalovaného najvyšší súd čiastočne akceptoval.

Zároveň je potrebné konštatovať, že ďalšie rozhodné skutočnosti potrebné pre spravodlivé a zákonné rozhodnutie vyplynuli už z dokazovania vykonaného na hlavnom pojednávaní prvostupňovým súdom. Z týchto dôkazov je potrebné spomenúť najmä tie, ktoré celkové konanie obžalovaného dokresľujú.

Zo znaleckých posudkov č. 8/2018 zo 14.10.2018 a č. 3/2018 z 15.10.2018 (č.l. 911 - 923, 930 - 939, zv. IV. tr. spisu), ktoré boli vyhotovené na pokyn najvyššieho súdu, je zrejmé, že ku dňu 17.09.2012 bola stanovená hodnota vrátane DPH notebooku Lenovo ThinkPad T530, Core i5 na 778,50 Eur, tlačiarne Canon MP 250 na 15,00 Eur a internetu modem TP Link na 27,50 Eur s tým, že notebook podľa výrobného štítku bol vyrobený v októbri 2012. Hodnota ostatného zariadenia kancelárie ako je uvedené vyššie, okrem stola pod počítač a kancelárskeho kresla, bola stanovená vrátane DPH ku dňu 17.09.2012 a 01.10.2012 na 700,80 Eur. Celkove hodnota zariadenia kancelárie aj s počítačovým vybavením predstavuje hodnotu 743,30 Eur, z toho 85% činí 631,81 Eur. Uvedený postup bol nevyhnutný, nakoľko obžalovaný nakúpil použitý tovar, ktorého cena vzbudzovala pochybnosti. Znalecké dokazovanie preukázalo, že nákupná cena použitého tovaru bola premrštená, ba dokonca notebook v dobe kúpy nebol ešte vyrobený. Ak by obžalovaný kúpil nové zariadenie, takéto pochybnosti by nevznikli.

Výpoveď JUDr. Z. S. poverenej Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou z prípravného konania (č.l. 178 - 199, 198 - 199, zv. I. tr. spisu) potvrdzuje, že poškodená strana sa riadne a včas (ešte v prípravnom konaní) pripojila k trestnému konaniu vo veci obžalovaného 10.02.2016 a uplatnila si náhradu škody vo výške 3 932,67 Eur. Poškodená strana si teda uplatnila nárok na náhradu škody v takej výške, ktorá evidentne presahuje škodu, ktorú mal obžalovaný spáchať žalovaným skutkom, kvalifikovaným iba ako prečin poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločenských, v sume 2 243,94 Eur.

Pre odvolací súd je záhadou, prečo v tejto veci nebolo vznesené obvinenie aj pre prečin subvenčného podvodu, keďže obžalovaný nakladal aj s 15% finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu, pričom v tomto štádiu konania tento nedostatok nie je možné napraviť.

Navyše odvolací súd pripomína, že z registra trestov z 23.10.2018, výpisu z Ústrednej evidencie priestupkov MV SR z 11.06.2018 a odpovedi na lustráciu v registri priestupkov (č.l. 989, zv. IV., 590, 615, zv. III. tr. spisu) je zrejmé, že obžalovaný v uvedených dokladoch nemá žiadne záznamy. Správa o povesti z miesta trvalého bydliska z 18.06.2018 a hodnotenie obžalovaného z činnosti v advokátskej kancelárii z 21.10.2018 (č.l. 595, zv. III. a č.l. 987, zv. IV. tr. spisu) je vo všetkých oblastiach pre obžalovaného pozitívna.

Na základe uvedeného najvyšší súd v súlade s obsahom opätovného vykonania dôkazov, ako je to

konštatované vyššie, upravil skutkovú vetu. Ňou mal bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že obžalovaný z poskytnutého príspevku v sume 3 516,52 Eur zo zdrojov Európskeho sociálneho fondu, oprávnenne použil celkovú sumu 1 272,58 Eur a zvyšnú časť príspevku v sume 2 243,94 Eur použil neoprávnenne v rozpore so svojimi povinnosťami uvedenými v uzatvorenej Dohode.

Zo skôr vykonaného dokazovania súdom prvého stupňa mal najvyšší súd zistené aj to, že obžalovaný po podpísaní Dohody a po poskytnutí finančného príspevku vykonával samostatne zárobkovú činnosť (súbežne s podnikateľskou činnosťou a neskôr aj s činnosťou advokátskeho koncipienta), čo je zrejmé z výpovedí obžalovaného, svedkov Ing. E. K. a Ing. G. V. a predložených zápisníc o porade s klientom. Výpisy z obchodného registra, kde obžalovaný vystupuje ako spoločník alebo konateľ, potvrdzujú, že ako taký vyvíjal podnikateľskú činnosť. Živnostenská činnosť obžalovaného sa však v celom rozsahu nepremietla do účtovnej dokumentácie a ani do daňových priznaní za roky 2012 až 2014. Za toto obdobie nebol evidovaný v sociálnej poisťovni ako samostatne zárobkovo činná osoba a vo Všeobecnej zdravotnej poisťovni bol vedený od 01.02.2012 do 31.01.2014 ako samostatne zárobkovo činná osoba a od 16.11.2012 má aj pracovný pomer s advokátskou kanceláriou na pozícii advokátskeho koncipienta. Uvedené síce čiastočne spochybňuje obhajobu obžalovaného, avšak v dôsledku dôkaznej núdze nebolo možné túto obhajobu úplne vyvrátiť, že aj po tomto dátume vykonával samostatne zárobkovú činnosť. Vykonané dôkazy nedovoľovali ani konštatovanie, že obžalovaný už pri podpise Dohody vedel, že nebude sústavne po dobu 2 rokov vykonávať samostatne zárobkovú činnosť.

V tejto súvislosti úvaha prvostupňového súdu, že obžalovaný nemohol súbežne vykonávať samostatne zárobkovú činnosť a aj činnosť advokátskeho koncipienta, je nenáležitá, nakoľko takýto súbeh činností je sankcionovaný iba zo strany Advokátskej komory SR, ale nie zo strany ÚPSVáR. Rovnako tak aj úvahy o povinnej ziskovosti živnostníka s poukazom na to, že obžalovaný nevykazoval žiadne príjmy v účtovných dokladoch, daňových priznaniach, nakoľko obžalovaný na svoju obhajobu uviedol, že doklady ÚPSVáR neposkytol, lebo bol nezodpovedný a neporiadny.

Kúpna cena použitého nábytku na zariadenie kancelárie a počítačových zariadení bola nadhodnotená, čo je preukázané znaleckým dokazovaním, ktorým sa zistilo aj to, že obžalovaný predloženou kúpnu zmluvou zo 17.09.2012 deklaroval nákup notebooku, ktorý bol vyrobený až v októbri 2012, čiže v dobe podpísania kúpnej zmluvy tento notebook nebol vyrobený. Obhajobné tvrdenie obžalovaného, že došlo k chybe pri písaní kúpnej zmluvy neobstoí, ide o zavádzajúce tvrdenie, pretože prvú splátku aj za notebook zaplatil predávajúcemu O. J. 25.09.2012, ktorý tieto skutočnosti ako svedok osvedčil a taktiež to potvrdzuje aj peňažný denník obžalovaného. Stôl pod počítač obžalovaný neposkytol k obhliadke a kancelárske kreslo nebolo uvedené v predpokladanom zariadení kancelárie, a teda nemohlo byť ani odobrené ÚPSVáR, preto ich odvolací súd nebral do úvahy. Obžalovaný nespolupracoval s ÚPSVáR Vranov nad Topľou, nepredkladal opakovane požadované písomnosti, a preto bol postihnutý pokutou vo výške 1 000,- Eur, ktorú uhradil, čo je zrejmé zo správy poškodeného z 22.12.2017 na čl. 548.

Z vykonaných a aj zopakovaných dôkazov nie je možné urobiť ani ten záver, že obžalovaný kúpil zariadenie kancelárie za účelom používať ju výlučne na výkon praxe advokátskeho koncipienta. Doklady predkladané úradu práce za sprostredkovateľskú činnosť, ku ktorej sa Dohodou zaviazal, musel používať pre ten účel zariadenú kanceláriu, nehľadiac na to, že dokazovanie v prípravnom a súdnom konaní nebolo vôbec zamerané na túto oblasť. V dôsledku dôkaznej núdze musel odvolací súd v tomto smere akceptovať obhajobu obžalovaného.

Obžalovaný sa nepochybne spoliehal na to, že poškodená strana bude k nemu postupovať zhovievavo, keďže nevedol účtovníctvo riadne v súlade s Dohodou. Pohnútkou obžalovaného bolo pritom nepochybne obohatiť sa, čo vyplýva z nadhodnotenia kúpnej ceny použitého zariadenia kancelárie, uvedenia kúpy neexistujúceho notebooku a kúpy neschváleného kancelárskeho kresla. Stôl pod počítač nepredložil ani po upozornení a poskytnutí primeranej doby na jeho predloženie k obhliadke.

Úrad v danej veci nekonal promptne, pretože mal konať ihneď - koncom roka 2012 po tom, čo obžalovaný nepredložil potrebné doklady v zmysle Dohody na preukázanie živnostenskej činnosti a

použití poskytnutého příspěvku z Evropského sociálního fondu. Tento úřad mal už vtedy obžalovanému oznámit ukončení Dohody a požiadať ho o vrátenie poskytnutého finančného príspevku buď v celkovej sume alebo v zníženej čiastke, po odrátaní zákonne a oprávnené vynaložených na živnostenskú činnosť súladnú s Dohodou. Uvedené pochybenia poškodeného v žiadnom prípade však nemôžu obžalovaného zbaviť viny na spôsobení škodlivého následku.

Vyjadrené dovoľuje urobiť záver, že obžalovaný konal v nepriamom úmysle v zmysle § 15 písm. b/ Tr. zák., pretože vedel, že svojím konaním môže také porušenie alebo ohrozenie spôsobiť, a pre prípad, že ho spôsobí, bol s tým uzrozumený.

Obžalovaný touto formou zavinenia spôsobil škodu vo výške 2 243,94 Eur, teda menšiu než je škoda väčšia, pričom však obžalovanému bol v skutočnosti poskytnutý vyšší príspevok. Spáchanie žalovaného skutku popieral, spreneveril podstatnejšiu časť poskytnutého príspevku v jeho prospech, doposiaľ spôsobenú škodu neuhradil a ani nepodnikol k tomu žiadne kroky. Zásada ultima ratio z týchto dôvodov nemohla byť uplatnená, nakoľko obžalovaný nerešpektoval výzvy úradu práce na predloženie dokladov v zhode s Dohodou, a to ani po uložení pokuty v správnom konaní. Teda použitie nástrojov správneho práva zlyhali. Z toho dôvodu bolo v súlade so zákonom pristúpené k trestnému stíhaniu za spôsobený škodlivý následok, a to aj preto, že finančné prostriedky z Európskych fondov používajú ochranu v zmysle osobitných ustanovení Trestného zákona.

Z toho dôvodu nie je naplnená podmienka ustanovenia § 10 ods. 2 Tr. zák., že závažnosť tohto konania, jeho následok, okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný, mieru zavinenia a pohnútky páchateľa je nepatrná, a preto nejde o prečin. Práve naopak závažnosť tohto konania je vyššia než nepatrná.

Najvyšší súd dospel k jednoznačnému záveru, že obžalovaný týmto konaním tak, ako je uvedený v doplnenej skutkovej vete (pri zachovaní totožnosti skutku) výrokovej časti tohto rozsudku, naplnil všetky zákonné znaky prečinu poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločenstiev podľa § 261 ods. 1 Tr. zák., pretože kto použije, alebo predloží falšovaný, nesprávny alebo neúplný výkaz alebo doklad, alebo neposkytne povinné údaje, alebo použije prostriedky zo všeobecného rozpočtu Európskych spoločenstiev, z rozpočtu spravovaného Európskymi spoločenstvami alebo v zastúpení Európskych spoločenstiev na iný účel, ako boli pôvodne určené, a tým umožní spôsobenie sprenevery alebo protiprávne zadržanie prostriedkov z uvedeného rozpočtu, potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

Uloženie peňažného trestu neprichádzalo do úvahy, nakoľko obžalovaný bude musieť prečinom poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločenstiev podľa § 261 ods. 1 Tr. zák. spôsobenú škodu uhradiť. Navyše poškodený si uplatňuje aj náhradu ďalšej škody, o ktorej odvolací súd v tomto konaní nemohol rozhodnúť. Taktiež obžalovaný má jednu vyživovaciu povinnosť a jeho súčasné majetkové a zárobkové pomery vylučujú, aby mu bol uložený tento druh sankcie.

Obžalovaný doposiaľ viedol riadny život, v jeho živote ide o prvé zlyhanie, nebolo zistené, že jeho narušenosť je výraznejšia, a preto na jeho nápravu bude postačovať aj miernejšia sankcia v podobe trestu odňatia slobody nespojeného s jeho výkonom. Preto mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 8 mesiacov podľa § 261 ods. 1, § 36 písm. j/, § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. v znení účinnom do 30.06.2016. Podľa § 49 ods. 1 písm. a/, § 50 ods. 1 Tr. zák. v znení účinnom do 30.06.2016 bol mu výkon tohto trestu podmienene odložený s určením skúšobnej doby 1 roka. V záujme prehĺbenia výchovného účinku a urýchljeného odstránenia škodlivého následku, odvolací súd obžalovanému uložil v zmysle § 50 ods. 2, § 51 ods. 4 písm. c/ Tr. zák. povinnosť nahradiť podľa svojich síl a schopností v skúšobnej dobe predmetným prečinom spôsobenú škodu. Ak by tak obžalovaný v skúšobnej dobe úmyselne neurobil, do úvahy by prichádzala premena uloženého podmieneneého trestu odňatia slobody.

Odvolací súd ustálil výšku škody v sume 2 243,94 Eur a keďže poškodený Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou si riadne a včas uplatnil nárok na náhradu škody ešte v prípravnom konaní, uložil obžalovanému podľa § 287 ods. 1 Tr. por. povinnosť nahradiť túto škodu. Uhradením tejto škody

v čo najkratšom čase obžalovaný preukáže, že nemal priamy úmysel obohatiť sa na úkor spoločnosti už pri podpise Dohody v celej výške poskytnutého príspevku.

Nakoľko poškodený požadoval náhradu škody v celkovej výške 3 932,67 Eur, ktorá prevyšuje ustálenú výšku škody v tomto konaní, najvyšší súd v zmysle § 288 ods. 2 Tr. por. odkázal poškodený ÚPSVaR so zvyškom tohto nároku na civilný proces.

Odvolanie prokurátora bolo v neprospech obžalovaného, s ktorým sa najvyšší súd nestotožnil a v rozpore s právnym názorom uvedeným v predchádzajúcom uznesení odvolacieho súdu. Z toho dôvodu odvolanie prokurátora zamietol ako nedôvodné.

Vychádzajúc z hora konštatovaného, Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako to vyplýva z výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.